

Heim Péter nagyon közel volt az Orbán-kormányhoz. Aztán egy viharos ősz mindent megváltoztatott

Fabók Bálint 2017.08.10. 1 hozzászólás Szerkesztés

Van egy jó sztorid? Írj nekünk: info@direkt36.hu

2014 ősze nehéz időszak volt az addig befolyásos kormányközeli üzletembernek, Heim Péternek. Több olyan – lehet, hogy csak furcsa egybeesésnek számító – ügynek is szereplője volt, amelyek hátrányosak voltak számára.

A sajtó tele volt olyan, azóta sem bizonyított információkkal, amelyek szerint Heim érintett volt az akkor kirobbant amerikai kiltási botrányban. Az üzletember abban az időben került ki a nagyértékű állami megbízásokat sorra nyerő Századvég Gazdaságkutató Zrt. tulajdonosi köréből is. És mint a Direkt36 által feltárt részletekből kiderült, épp azon az őszön vettek el tőle ellentmondásos körülmények között egy milliárdos állami üzletet.

Ez utóbbi a nagyrészt uniós forrásokból működő, Jeremie nevű kockázati tőke programmal volt kapcsolatos. Más befolyásos üzletemberekhez hasonlóan Heim is kezelt egy Jeremie-alapot, az erről szóló szerződést azonban a Forbes magazin által megszerzett és a Direkt36 által feldolgozott belső iratanyag szerint az állam “súlyos jogsértésekre” hivatkozva felmondta 2014 novemberében.

Ez szokatlan lépés volt, ugyanis a 28 alap közül tudomásunk szerint Heiméken kívül csak egy alappal bontották fel a szerződést, pedig az EU-nak több szabálytalanság is feltűnt más alapoknál. Ráadásul három hónappal a döntés előtt a programot lebonyolító állami tulajdonú Magyar Fejlesztési Banknak még nem volt érdemi problémája azokkal az üzleti elképzelésekkel, amelyekre a szerződés felmondásakor hivatkoztak. Emellett olyan befektetésekkel kapcsolatban emeltek kifogásokat, amilyenekhez hasonlóan más alapkezelők – például Garancsi István kormányközeli üzletember cége – is végrehajtottak, velük mégsem bontottak szerződést a programért felelős állami szervek.

Az Orbán-kormány előző ciklusának elején aktív közéleti szerepet játszó Heim mostanra szinte teljesen eltűnt a nyilvánosságból. Az nem világos, hogy a 2014 őszi események – a kitiltási botrány és Heim üzleteinek elvesztése – összefüggtek-e egymással, illetve, hogy mi lehetett a konkrét oka Heim gyors háttérbe szorulásának. Az üzletember a Direkt36-tal annyit közölt, hogy szerinte nincs ilyen összefüggés, és hangsúlyozta, hogy minden befektetési döntése szabályos és etikus volt.

Azt is állította, hogy tudomása szerint valójában nem is az MFB mondta fel a cégével a szerződést, hanem fordítva történt. A belső iratanyagok ennek ellentmondanak, az MFB és a programot felügyelő Nemzetgazdasági Minisztérium pedig nem válaszolt a kérdéseinkre.

Közel a kormányhoz

A jelenleg 47 éves, közgazdász végzettségű Heim Péter pályája a privát szférában indult. 2000-ben került a magyarországi AEGON befektetésekkel foglalkozó alapkezelőjéhez, ahonnan elnök-vezérigazgatóként távozott 2009-ben. 2010-ben megalapította a Századvég Gazdaságkutató Zrt-t az Orbán-kormányban később kormányzóvivőként, majd kommunikációs államtitkárként dolgozó Giró-Szász Andrással közösen. A minisztériumok és egyéb állami intézmények számára tanulmányokat, elemzéseket készítő cég jelentős megrendeléseket kapott a Fidesz hatalomra kerülése óta, árbevétele két év alatt a harmincszorosára nőtt, és tavaly már meghaladta az 1 milliárd forintot.

Heim ebben az időben rendszeresen adott interjúkat gazdaságpolitikai témákban, amelyekben cégének kormányközeli pozíciója ellenére többször is kritizálta a kormány gazdaságpolitikáját vagy annak szerinte túl harcias kommunikációját.

Bár a Századvég Gazdaságkutató operatív vezetéséből már 2011-ben kiszállt arra hivatkozva, hogy ázsiai üzleteire akar fókuszálni, aktív maradt Magyarországon is. Ekkor még megvolt a tulajdonrésze a Századvégben is, 2013-ban pedig beszállt a Jeremie-programba.

Az Európai Unió ezt a kockázati tőke programot új és innovatív vállalkozások támogatására indította el. A 130 milliárd forintnyi forrást 28 magyarországi alap osztja szét, amelyeket pályázaton kiválasztott magánbefektetők működtetnek. Utóbbiaknak vállalniuk kell, hogy 70 százalék uniós forrás mellé 30 százalék magántőkét is bevonnak. A 2014 májusától Heim kizárólagos tulajdonában álló Hemisphere nevű alapkezelő 3 milliárd forint uniós forrást kapott startupok támogatására, amelyet privát forrásból a szabályoknak megfelelően 1,3 milliárd forinttal egészített ki.

A Hemisphere 2014 augusztusi ülésén döntött először vállalkozások támogatásáról. A birtokunkba került iratok alapján az MFB ülésen részt vevő képviselői ugyan találtak néhány kifogást a tervezett négy befektetési tervvel kapcsolatban, de alapvetően valamennyi projektről azt állították, hogy azok összhangban vannak vagy összhangban lehetnek a feltételrendszerrel. Ennek megfelelően Heim és a Hemisphere vezérigazgatója, Lőrincz Benedek egy hónappal később jelezte az MFB-nek, a befektetések lebonyolításához az addig lehívott 300 millió forint mellé további 815 millió forintot hívnának le.

Közben azonban történt valami. Az MFB két hét után sem utalta át az igényelt forrásokat, mire a Hemisphere vezérigazgatója október 15-én újabb levelet küldött az állami banknak. Ebben sürgette, hogy soron kívül bocsássák a Hemisphere részére az igényelt 815 milliót a „folyamatban lévő tőkeemelés zökkenőmentes” lebonyolítására hivatkozva. Az MFB hozzáállása addigra ugyanakkor teljesen megváltozott. A kiszivárgott iratok szerint a bank október elején megkeresett egy külsős tanácsadó céget, hogy világítsák át a Hemisphere működését. Ez nem számított bevett gyakorlatnak a Jeremie-program esetében, a Direkt36 legalábbis az eddig átvizsgált három alap esetében nem látott erre példát.

A pár hét alatt lebonyolított átvilágítás nem ment zökkenőmentesen a birtokunkba került belső jelentések szerint. Az ellenőrzést végző tanácsadócégek több dokumentumot nem adtak át a Hemisphere munkatársai. Több befektetés esetében nem osztották meg az úgynevezett term sheeteket, amelyek a tervezett befektetés lényeges paramétereit tartalmazzák. Szintén több projekt esetén nem adtak át jogi átvilágítások anyagait, azaz munkaszerződéseket vagy például megbízási szerződéseket. A Hemisphere munkatársai az arról szóló dokumentumokat sem voltak hajlandóak megmutatni, hogy mi alapján választották ki a támogatni szánt vállalkozásokat. Az nem derült ki az iratokból, hogy mire hivatkozva nem működtek együtt az átvilágítókkal, és Heim most sem reagált a Direkt36 ezzel kapcsolatos kérdéseire.

A Hemisphere még az átvilágítás alatt is próbálkozott a pénz lehívásával, de az MFB végül november végén tájékoztatta az alapkezelőt, hogy azonnali hatállyal felmondja a köztük lévő szerződést. Az MFB szerint Heimék nem csupán jogszabályokat szegtek meg, hanem „a nyilvánvaló jogellenességről tudva, rosszhiszeműen használtak fel forrásokat”. A levél szerint olyan súlyos jogsértések történtek, amelyek mellett a köztük lévő szerződés „hatályban tartása elképzelhetetlen”.

Heim a Direkt36-nak küldött válaszában azt írta, hogy „legjobb tudomásuk szerint” a Hemisphere mondta fel előbb az MFB-vel kötött szerződést, mert az nem tett eleget szerződéses kötelezettségeinek, mivel nem utalt forrásokat a Hemisphere befektetésihez. A birtokunkba került felmondásról szóló aláírt, lepecsételt levél alapján azonban ez nem így történt. A Hemisphere valóban intézkedett a szerződés felbontásáról, de ez csak két nappal az után történt, hogy az MFB elküldte a felbontásról szóló levelet. Az MFB és a programot felügyelő Nemzetgazdasági Minisztérium nem válaszolt az ezzel kapcsolatos kérdésekre.

A kitiltási ügy

Nem világos, hogy ezekkel a történésekkel összefüggött-e, de pont a helyzet elmérgesedésével egy időben robbant ki az amerikai kitiltási botrány is. Az ügyet egy olyan cikk indította el, amely a Századvég Gazdaságkutatón keresztül részben Heim érdekeltségében álló Napi Gazdaságban jelent meg. A cikk azt állította, hogy adóhatósági vizsgálat folyik több amerikai érdekeltségbe tartozó intézménnyel és céggel szemben Magyarországon. A cikkben az is szerepelt, hogy az amerikaiak emiatt arra készülnek, hogy a vizsgálatban érintett hatóságok vezetőinek nem engedélyezik az USA-ba való belépést.

Az Egyesült Államok nagykövetsége közleményt adott ki a cikkekre reagálva, amelyben azt írta, nincs tudomása amerikai cég vagy intézmény ellen folytatott NAV-vizsgálatról. „Bizonyos magyar magánszemélyeknek” viszont az USA külügyminisztériumának döntése alapján megtiltották az országba való belépést, mert „korrupciós cselekményekben vesznek részt vagy azokból hasznot húznak” – közölték.

A következő napokban több lap is arról írt, hogy Heim is a kitiltott üzletemberek között van, bár egyértelmű bizonyíték nem került elő az érintettségére. Heim napokkal később reagált az Indexnek, de abban a cikkben nem szerepelt egyértelmű cáfolata annak, hogy rajta lenne a kitiltottak listáján. Az Index-cikk szerint Heim tagadta, hogy bármilyen amerikai vállalattal bármilyen kapcsolata lett volna valaha és annyit írt, hogy a főbb külföldi kapcsolatai Ázsiához és Oroszországhoz kötik.

Heim a Direkt36-tal most azt közölte, hogy nincs és nem is volt kitiltva az USA-ból. Hozzátette, hogy szerinte „a 'kitiltási ügy' és a Hemisphere Zrt. 'átvilágítása' között semmiféle összefüggés nincsen”.

A problémás ügyletek

Az átvilágítást követően küldött felmondási levélben az MFB meglepő indokokat hozott fel, mert olyan projekteket állított be súlyosan szabálytalannak, amelyek ellen pár hónappal korábban még nem emelt érdemi kifogást. A levélben két jelentősebb kifogást hoztak fel a szerződés felbontására, és mindkettő egyértelmű volt már akkor is, amikor az MFB tudtával döntöttek róluk 2014 augusztusában. Heim Péter is azt írta a Direkt36-nak, hogy „az MFB a korábbi üléseken nem kifogásolta a befektetési döntéseket”, amelyek szerintük „megalapozottak és megfelelően előkészítettek voltak”.

Az MFB egyik kifogása az volt, hogy két felkarolt befektetés összefügg profiljuk és eredeti tulajdonosi hátterük alapján. „Üzleti szempontból is szorosan egymásra épülnek”, „egy projektnek tekinthetők”, így a maximálisan megengedett befektetési összeget is meghaladják. Az egyik említett befektetés egy román bejegyzésű cég, a Glodeni Energy Srl. lett volna, amely az erdélyi Marossárpatak (Glodeni) mellett tervezett felépíteni egy napelemparkot. A másik cég pedig a Renewable Energy Investments Zrt. volt, amely napelemes projektek megvalósításával és optimalizálásával foglalkozik.

Az MFB számára már az augusztusi döntéshozatalkor kiderülhetett, hogy a két projekt összefügg egymással. Egyrészt a potenciális befektetéseket összefoglaló „döntés-előkészítő anyagokban” szerepelt, hogy a Renewable Energy részt vesz a Glodeni-projekt megvalósításában. Másrészt az is egyértelműen szerepelt ezekben az iratokban, hogy mindkét projektben tulajdonos egy Cherestes Miklós nevű férfi.

Cherestes a Direkt36-nak azt mondta, hogy Heim Pétert 2010-ben ismerte meg, amikor energetikai projektjeihez keresett befektetőket. Együtt kezdtek el dolgozni belföldi és külföldi projektek előkészítésén. Cherestes szerint azért a Renewable Energy lett volna a Glodeni napelemparkjának a kivitelezője, hogy „a Jeremie alapon belül maradjon a projekt”, mert egy külső kivitelező „20 százalékot leszedett volna”. „Ha meg lehet oldani a kivitelezést 'házon belül', akkor miért ne oldanánk meg így?” – mondta Cherestes.

A Glodeni-projekt végül kudarcot vallott, de Cherestes szerint nem a Jeremie-befektetés meghiúsulása miatt, hanem elsősorban a bizonytalan romániai jogszabályi környezet miatt. Heimék a Glodeni-be 467 millió forinttal, a Renewable Energy-be 770 millió forinttal szálltak volna be, amelyek együttesen az MFB felmondási levelében megfelelően valóban túllépték volna az egy

befektetésre jutó 2,5 millió eurós limitet (amely 2014 augusztusában 770 millió forint körül volt). Hiába derült ki tehát már ekkor, hogy személyi összefüggés van a két projekt között, és egymásra is épülnek, az MFB akkor mégsem kifogásolta ezeket. Ebből adódóan a Hemisphere át is utalta az első, 379 millió forintos részletet a Renewable Energy-nek.

Az MFB másik jelentős kifogása az volt, hogy a Glodeni projekt „kedvezményezett régió kívül” valósult volna meg. A Hemisphere támogatásáról szóló közvetítői szerződés szerint magyarországi fiókteleppel rendelkező külföldi vállalkozást lehet támogatni, viszont az nincs kikötve, hogy maga a projekt hol valósulhat meg. Az alapkezelő vezetése számára készített döntés-előkészítő anyagban, amelyet az MFB is megismert, szintén egyértelműen fel volt tüntetve, hogy a projekt Romániában valósulna meg, ezért nehezen érthető, hogy ez miért csak hónapokkal később tűnt fel az MFB-nek.

Cherestes nem tudott arról, hogy az MFB bármilyen szempontból kifogásolta volna a projektet, és meglepte, hogy részben a projekt helyszínére hivatkozva bontották fel a Hemisphere-rel kötött szerződést. „Mindenkinek tudnia kellett arról a kezdetektől, hogy társaság első tervezett projektje egy erdélyi beruházás, maga a projekt is egy erdélyi településről van elnevezve” – mondta.

Az MFB indoklása azért is meglepő, mert a kiszivárgott belső iratanyag szerint más alapkezelők hasonló befektetéseinél az állami bank nem emelt kifogást. Az Orbán Viktorral baráti viszonyt ápoló Garancsi István alapkezelője több mint 300 millió forint tőkével és hitellel szállt be egy magyar cég által alapított, energetikával foglalkozó német projektcégre, amely Németországban indult el. A Rogán Antalhoz családi szálon kötődő Gubicza Ágoston tőkealapkezelője pedig 570 millió forinttal támogatott egy céget, amely Harry Potter- és Star Wars-kiállításokat szervezett nyugat-európai városokban.

A két említett indokon kívül az MFB azt írta még a felmondásról szóló levelében, hogy a Hemisphere „befektetési döntései alapjául szolgáló üzleti tervek és megtérülési számok megalapozatlanok”. Az MFB azt is kifogásolta, hogy a Renewable Energy befektetési előterjesztésében például semmilyen rendelkezésre álló dokumentum nem támasztotta alá a tervezett árbevételt. Szintén érthetetlen, hogy ez miért nem tűnt fel az MFB-nek a befektetési döntés idején, csak miután már a Hemisphere elutalt 379 millió forintot a cég számára.

Ismerős kedvezményezettek

Bár a felmondási levél nem említette meg külön, a felkarolni tervezett cégek között Heim Péter több ismerőse is tulajdonos volt. Cherestes Miklós mellett a Renewable Energy Investment másik tulajdonosa, Tóth Zoltán is Heim ismerőse volt, és több cégben is feltűnt Heim mellett. A Jeremie-s támogatás odaítélésekor

például Tóth és Heim tulajdonostársak voltak az energiahatékonysággal foglalkozó Get-Energy Magyarország Kft. nevű cégben.

Szintén ebben a cégben volt tulajdona Herdon Istvánnak, Debrecen egyik leggazdagabb vállalkozójának, akinek érdekeltségei szintén részesültek volna Jeremie-forrásokból a Hemisphere tervei szerint. Herdon a Direkt36-nak azt mondta, 2011-ben ismerte meg Heimet, amikor befektetőt keresett egy debreceni projektjéhez. Tárgyaltak arról, hogy Heim befektetőként megjelenjen a projektben, de ez végül nem valósult meg, Herdon pedig csak a Direkt36-tól tudta meg, hogy Heim Jeremie-forrásokkal támogatta volna befektetéseit. Heim nem reagált azokra a kérdéseinkre, miért saját üzlettársait támogatta volna forrásokkal a nagyrészt uniós forrásokból finanszírozott programból. Mindössze annyit írt, hogy „már csak azért sem lehetett 'etikátlan', illetve 'rosszhiszemű' a forrásfelhasználás”, mert 30 százalék önrészt ő biztosított, ezért bármilyen etikátlan forrásfelhasználás saját üzletét károsítaná.

A Jeremie-szabályok értelmében valóban nem lett volna összeférhetetlen saját üzlettársak, vagy nem közeli rokonok támogatása. Ahogy korábban bemutattuk, így kaphatott Hernádi Zsolt tőkealapkezelőjétől százmilliókat Hernádi unokatestvérének fia és Hernádi ismerőse, egy esztergomi fideszes önkormányzati képviselő. Garancsi István alapkezelője szintén beszállt egy olyan projektbe, amely Garancsi üzlettársának, Scheer Sándornak az érdekeltsége volt, és ez sem számított szabálytalanságnak.

A végjáték

A 2014 novemberi felmondást követően hónapokon keresztül egyeztetett az MFB és a Hemisphere az alapkezelő sorsáról. Heimék az alap végelszámolását javasolták, amelyet az MFB el is fogadott, és kérte a folyamat elkezdését. Az alapkezelő végül mégis új tulajdonoshoz került 2015 nyarán, és ABC Kockázati Tőkealapkezelő néven folytatta a befektetéseket a Jeremie-programon belül.

Az alapkezelő új tulajdonosa, illetve résztulajdonán keresztül az alap befektetője Werner Péter lett, aki több ponton is kapcsolódik Gíró-Szász Andrásához, Heim korábbi üzlettársához. Werner régi ismerőse Gíró-Szász volt sógorának, az elsősorban belvárosi ingatlanbefektetéseiről ismert Serfőző Péternek. Werner a Direkt36-nak azt írta, hogy Serfőzőt több mint 25 éve ismeri, illetve Gíró-Szásszal is találkozott többször, de neki „semmi köze nem volt az ABC-hez”.

A Hemisphere-történet lezárultával Heim is háttérbe szorult. Bár a Századvég Gazdaságkutató igazgatósági elnöki posztját megtartotta, a cégben lévő tulajdonrészét 2014 november végén eladta a később londoni nagykövetté kinevezett Szalay-Bobrovniczky Kristófnak. Azóta Heim eltűnt a közéletből, szinte

kizárólag csak a kitiltási botrányral kapcsolatos megnyilvánulásai jelennek meg a médiában.

A kitiltási ügy 2014 októberi kirobbanása után egy magánszemély feljelentést tett egy újságcikk alapján, és a Nemzeti Nyomozó Iroda elkezdett nyomozni. Egy évvel később a Fővárosi Főügyészség vádat emelt egy budapesti férfival szemben egy amerikai étolajgyártó cég, a Bunge egyik lobbistájának vallomása alapján, [amiről az Index közölt részletes beszámolót](#).

A lobbista szerint a vádlott azt mondta neki, hogy el tudja intézni, hogy 27-ről 5 százalékra csökkenjen az étolaj áfája, illetve, hogy a cég egyik versenytársának áfaigénylését visszatartsák. A lobbista szerint a megvádolt férfi azt mondta neki, ismeri Heim Pétert, aki elintézi az áfacsökkentést, ha egy konkrétan megnevezett alapítványnak fizetnek kétmilliárd forintot. Az ügyészség szerint a vádlott nem ismerte Heimet és az ajánlat sem volt valós. Az ügyészség azért emelt mégis vádat ellene, mert szerintük vesztegetést színlelve befolyással üzérkedett. Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék tanúként hallgatta meg Heimet, a megvádolt férfit pedig felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte. Idén áprilisban azonban hatályon kívül helyezték a döntést, és meg kell ismételni az eljárást.

Heim a Direkt36-tal most azt közölte, hogy alaptalanul keverték bele az ügybe, és az ügyészség is megállapította, hogy semmilyen kapcsolata nem volt az ügy kapcsán említett emberekkel. Közéletből való eltűnésére úgy reagált, hogy 2013 óta külföldi ügyeivel foglalkozik, és már ideje jelentős részét is külföldön tölti. Hozzátette, ha valaki kíváncsi a véleményére, akkor szívesen reagál, bármilyen témával kapcsolatban.

A cikk elkészítésében közreműködött Szabó András.

Címlapkép: Szabó Balázs / Heti Válasz

A céges adatok megismeréséhez az [Opten](#) szolgáltatását használtuk.